

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2024

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2024

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

pentru etapa 2023

**privind implementarea proiectului din cadrul
Programului de Stat (2020–2023)**

Proiectul

**FUNDAMENTAREA PARADIGMEI DE PROFESIONALIZARE A CADRELOR
DIDACTICE ÎN FORMAREA PROFESIONALĂ INIȚIALĂ ȘI CONTINUĂ**

Cifra proiectului: **20.80009.0807.45**

Prioritatea Strategică: **IV. Provocări societale**

Rectorul/Directorul organizației

BARBĂNEAGRĂ Alexandra

Consiliul științific/Senatul

BARBĂNEAGRĂ Alexandra

Conducătorul proiectului

VICOL Nelu

Chișinău 2024

UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

EXTRAS

din procesul-verbal nr. 5

**al ședinței Senatului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
din 18.12.2023**

Total membri ai senatului: 65

Au fost prezenți: 51

Președintele ședinței: Barbăneagră Al., dr., conf. univ.

S-a discutat: Bilanțul activității științifice în anul 2023 în cadrul proiectelor din domeniile cercetării și inovării „Program de Stat 2020-2023”.

S-a decis: A aproba raportul privind activitatea științifică în anul 2023 în cadrul proiectului din domeniile cercetării și inovării „Program de Stat 2020-2023” *Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale*, cifrul 20.80009.0807.45, director de proiect dr. Nelu VICOL.

S-a votat: Pro – 51. Contra – 0. S-au abținut – 0.

Secretar științific al Senatului
UPS „Ion Creangă” din Chișinău

Dermenji Svetlana, dr., conf. univ.

SEMNATURA PERSONALĂ A
Dermenji Svetlana
ȘEFUL R.U. U.P.S. mun. Chișinău
12 20 23

CUPRINS:

1. Scopul și obiectivele etapei 2023	3
2. Acțiunile planificate și realizate în 2023	3
3. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2023 în limba română (Anexa nr. 1)	5
4. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2023 în limba engleză (Anexa nr. 1)	24
5. Impactul științific/social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute	10
6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect 2023:	12
Lista publicațiilor științifice 2023 (Anexa nr. 2)	12 (27)
Lista participărilor la conferințe	18
Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media, distribuire, brevete și aprecieri	20
7. Concluzii	22
8. Executarea devizului de cheltuieli (Anexa nr. 3)	33
9. Componenta echipei proiectului pentru anul 2023 (Anexa nr. 4)	34
10. Informații suplimentare (Anexa nr.5)	36

1. Scopul etapei 2023 conform proiectului depus la concurs (obligatoriu):

Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în procesul de formare profesională

2. Obiectivele etapei 2023 (obligatoriu):

1. Implementarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în procesul de formare continuă;
2. Validarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în procesul de formare continuă;
3. Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în Republica Moldova;
4. Sintetizarea și diseminarea rezultatelor proiectului.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2023 (obligatoriu):

- Alicarea chestionarelor privind implementarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice;
- Analiza chestionarelor privind implementarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice;
- Aplicarea programului de validare a paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice;
- Analiza rezultatelor și a bazei de date privind eficiența programului de validare;
- Elaborarea, redactarea științifică, stilistică și definitivarea compendiului științifico-metodologic „Valorizarea Paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă”;
- Elaborarea, redactarea științifică, stilistică și definitivarea monografiei colective „Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova”;
- Elaborarea, redactarea științifică, stilistică și definitivarea monografiei colective „Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială”;
- Elaborarea articolelor științifice în reviste științifice naționale și internaționale;
- Elaborarea articolelor în culegeri naționale și internaționale;
- Organizarea Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională „Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic”, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, (17.11.2023);
- Organizarea Secției a II-a „Profesionalizarea cadrelor didactice: provocări și paradigme” a Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională „Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic”, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, 17.11.2023;
- Conceptualizarea și editarea volumului cu materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională „Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic”, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, (17.11.2023);
- Sintetizarea și diseminarea rezultatelor proiectului.

4. Acțiunile realizate (obligatoriu):

- Chestionare de diagnosticare privind implementarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în procesul de formare continuă și inițială;
- Programul de validare a paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în procesul de formare continuă și inițială;

- Studenți și cadre didactice formate în contextul programului de validare a paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea inițială și continuă: 1329, respectiv, 413 studenți și 916 cadre didactice din învățământul general;
- Baza de date privind programul de validare a paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în procesul de formare inițială și continuă;
- Capitole în compendiul științifico-metodologic „Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă”: 4 autori (minimum 2 c.a. pentru fiecare autor al capitolului);
- Capitole în monografia colectivă „Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova”: 5 autori (minimum 2 c.a. pentru fiecare autor al capitolului);
- Capitole în monografia colectivă „Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială”: 4 autori (minimum 2 c.a. pentru fiecare autor al capitolului);
- Textul finalizat al compendiului științifico-metodologic „Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă”: minimum 10 c.a.;
- Textul finalizat al monografiei colective „Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova”: minimum 10 c.a.;
- Textul finalizat al monografiei colective „Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială”: minimum 10 c.a.;
- Participarea cu prezentarea comunicărilor/referatelor la Simpozionul Științific Transfrontalier „Învățarea școlară în contextul provocărilor societale”, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, 23.06.2023 (linkul: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdJDIGA5WMvdmMkbTr_2YHMynNQnnAUvww9_twpy9UfabyF0w/viewform);
- Participarea cu prezentarea comunicărilor/referatelor la Conferința Științifică Națională cu participare Internațională „Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic”, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, 17.11.2023 (linkul: <https://meet.google.com/prw-iazs-wnm>);
- Participarea cu prezentarea comunicărilor/referatelor la „International congress research – innovation – innovative entrepreneurship”, 13-14 october 2023. Organizing Institutions: Institute for Research, Innovation and Technological Transfer of „Ion Creanga” State Pedagogical University, Chisinau, Moldova; Academy of Innovative Entrepreneurship; Innovation for Performance in Education; „Dunarea de Jos” University, Galati, Romania (linkul: <https://us02web.zoom.us/j/85757573771?pwd=U1VMYmdjNIFTNnhjdkx0MU9TV09vUT09>);
- Articole în culegeri de materiale ale forurilor științifice naționale/internaționale/cu participare internațională: 71 (522 de pagini sau 31,32 c.a.);
- Articole în reviste naționale/internaționale: 30 (217 pagini sau 30,20 c.a.);
- Articole în cadrul Secției a II-a a Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională „Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic”, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, 17.11.2023);
- Volumul editat cu materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională „Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic”, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”,

17.11.2023, coord.șt.: Pogolșa Lilia, Vicol Nelu): Chișinău: CEP UPSC, 2023, 360 p. ISBN 978-9975-46-638-7.

- Masa rotundă:

- Lansare, în cadrul Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională „Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic”, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, 17.11.2023), a monografiei monoautor: Țvircun Victor. Educația – valoare generatoare de valori. Chișinău: Tipogr. „Tetex-Lux”, 2023, 257 p. ISBN 978-9975-3524-7-5, elaborată în contextul proiectului;
- Lansarea numărului trei 2023 aniversar (2003-2023) al Revistei științifice de pedagogie și psihologie „Univers Pedagogic”, categoria B, în cadrul Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională „Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic”, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, 17.11.2023).

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini, obligatoriu)

Societatea se confruntă în prezent cu o nouă (r)evoluție în viața socială: digitalizarea în masă, internetificarea, concentrarea pe formarea pragmatică a unor anumite competențe, însoțită de o criză (de uitare) a valorilor tradiționale umane. Aceste fenomene au generat schimbări atât asupra sistemului educațional, cât și asupra activității cadrelor didactice și formării profesionale a acestora, identificându-se în întrebările „ce fel de cadre didactice sunt solicitate în societatea modernă?; este profesorul sau absolventul de astăzi pregătit pentru desfășurarea activităților educaționale din perspectiva provocărilor societale?”. Cu atât mai mult, gradul de acoperire a funcțiilor didactice vacante, în anii 2019-2022, a fost de circa 15%., iar în anul de învățământ 2022-2023, în condițiile reale există un necesar de aproximativ 2000 de posturi vacante. Conform datelor statistice prezentate de ministerul de resort, numărul cadrelor didactice este într-o continua descreștere în Republica Moldova. Dacă în anul de studii 2016-2017, în instituțiile de învățământ activau peste 50 de mii de persoane, în anul 2021-2022, cifra este în descreștere cu peste 3000 de cadre didactice.

Astăzi, ca și totdeauna, tindem către un ideal (și pedagogic), pe care grecii îl identificau în „*kalos k'agathos*”, adică „frumos și bun”, în care „bun” este considerat în termeni morali. Deci, vrem să credem în ideile umanistice prin legătura dintre fenotipul „bun/normal” și valoarea sa morală/etică. Tindem să fim paradigmatici prin armonia „*imprinting*”-ului, deci, a *întipăririi*, într-o nouă moralitate și într-o nouă responsabilitate a condiției noastre umane prin mecanismele *fenomenului transcultural și transgeneraționist* confirmat de contextele comunicării: scopul comunicării în școală nu se rezumă doar la reușita școlară, ci urmărește *reușita umană*, deci explorarea în toate condițiile și în toate momentele „*la firul vieții*”. Extensia lor spre etapele importante ale devenirii și ale vieții *are, în fapt, menirea responsabilizării totale*. Întipărirea lor este un efect al ambianței, omul este cercetat de către om, el este totodată subiect și obiect al antropologiei, iar *educația caută omul din om în scopul cunoașterii naturii acestuia*. Pentru omul modern lucrurile au evoluat în privința sistemelor de semnalizare a poziției ierarhice, fie socioculturală, fie socioprofesională.

În acest sens este cu atât mai mult evidentă profesionalizarea cadrelor didactice. Însă schimbările societale, culturale, politice, economice afectează activitatea lor, și de aceea, cadrele didactice, care sunt contemporanii noștri intelectuali, cu toate genialitățile lor simple,

- pe ce pedestal se afirmă ele?,
- ce reprezintă școala pentru ele: un frumos și comod edificiu istoric sau modern din pereți sau un spirit ce „s-a clădit” în acest edificiu?,
- cum „se imprimă” cadrele didactice în sistemul și în procesul educațional?,
- cum sunt profesionalizate ele?,
- ce politici promovează în acest sens instituțiile pedagogice și ministerul de resort?,
- sunt depășite disfuncțiile tradiționale, limitele și constrângerile impuse de diferitele discipline academice în învățământul pedagogic?,
- este depășită în actul didactic dimensiunea lui „Homo neofobus” în configurația didactogeniei ?,
- este suficientă doar profesionalizarea pedagogică „la suprafață” sau trebuie să implementăm „în imersiune” o profesionalizare a cadrelor didactice de tip „*hibridare intelectuală progresivă*” (aidoma ritualizării comportamentale ca fiind o componentă- cheie a culturii umane)?,
- sunt motivate cadrele didactice în „a pași” în afara spiritului timpului?

Aceste întrebări semnifică demersul esențial de valorizare a paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice și ele sunt identificate în contextul situației de astăzi privind profesionalizarea cadrelor didactice, de la formarea inițială până la formarea continuă, în al cărei proces mai este sesizabilă *remanența modelului și a paradigmei tradiționale*, cu menținerea viziunii categoriale asupra dezvoltării profesionale, ce constituie o serioasă barieră în calea *dezvoltării non-categoriale* a formării cadrelor didactice, deci *metaformarea*.

Astăzi profesorul trebuie să poarte povara tuturor responsabilităților. În contextul acesta se prefigurează un „vacuum” al minimumului sociocultural și lingvistic adecvat în discursul didactic al profesorilor. În procesul de profesionalizare se identifică și deprivarea culturologică, sociologică, antropologică, filosofică și politologică; astfel cadrele didactice depun eforturi considerabile în compensarea acestor niveluri metaformative.

Finalitatea autentică a școlii/a educației este autorizată în pregătirea persoanei pentru a sesiza semnificațiile adânci ale realității aflate într-o perioadă de stare a schimbării și a provocării:

- *schimbarea* ca o discontinuitate ce afectează pe individ mult mai frecvent și creează conflicte în sistemele sociale;
- *starea* de lucruri reclamă noi *procese educative* și de *formare profesională* și necesită o revizuire a tuturor *sistemelor și proceselor educaționale*.

Nu poate fi plauzibilă orice inovație în educație, dacă nu sunt identificate răspunsuri strategice, legislative și de altă esență a problemei principale a educației, aceasta fiind educatorul însuși (Jiddu Chrisnamurti). Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex.

Astfel, este relevant un șir de probleme ce vizează profesionalizarea cadrelor didactice (inițială și continuă) în dicotomia „la suprafață” și „în imersiune/în profunzime”, secundată de alte probleme privind *statutul profesorului în societatea de azi*, și anume:

- schimbarea atitudinii față de serviciile educaționale prestate;
- nivelul scăzut al profesionalismului unor pedagogi;
- profesia de pedagog a devenit una prea puțin prestigioasă;
- lipsa diagnosticării candidaților pentru învățământul cu profil pedagogic etc.

Așadar, tot ceea ce se întâmplă și în educație este relaționat în logica schimbărilor paradigmatică, acestea semnificând o *construcție mentală* pentru un interval de timp ce oferă soluții în anumite probleme în direcția „umanizării științei”.

Unii cercetători ai domeniului educațional consideră componenta mentală ca una dintre dimensiunile esențiale ale activității cadrului didactic în actul de formare a intelectualului țării, acesta fiind absolventul școlii. Or, cadrul didactic își construiește „regatul mental”, mentalitatea profesională, acel „la raison d’être”, acel „modus vivendi et sentiendi” sau „vârful de lance” al carierei profesionale, ce conduc spre înaltă disciplină personală și profesională, spre talent rar și organizational, edificându-și identitatea profesională la rangurile mentale ce identifică :

a) atât *profesorul cultivat* care trebuie să fie, în mod ordinar, un *intelectual veritabil*, adică cineva care își organizează adaptarea la mediu și cucerirea ambianței după o *schemă rațională*, pe care și-a constituit-o personal,

b) cât și *profesorul* care trebuie să dea dovadă întotdeauna de un *spirit critic adevărat*, iar calitățile lui dominante fiind *ascuțimea și iluminarea minții*, creativitatea imaginației, luciditatea față de sine însuși, *moderația demersurilor și modestia personală*, dar și profesorul care posedă șansa unică de a-și putea grefa *perfecționarea intelectuală* direct pe activitatea sa profesională, evitând astfel orice dicotomie între muncă și timpul liber, între sarcinile obligatorii și aspirațiile spontane.

Pentru a contura o sinteză a acestui concept, trebuie să identificăm anumiți factori ce contribuie la „deschiderea minții”, la „deschiderea spiritului profesionist” și la „deschiderea orizonturilor profesionale” în construirea „regatului mental” al carierei didactice. Așadar, cadrul didactic ar trebui să urmeze ceea ce a postulat Nisargadata Maharaj și anume că „aduci claritate în minte observându-te; lipsa de atenție aduce obscuritate; atenția aduce claritate”. Or, nu putem ignora *problematica domeniului de filosofie a minții* ce tinde să se concentreze asupra

- a ceea ce este posibil,
- a ceea ce este necesar,
- a ceea ce este esențial, prin contrast cu
- a ceea ce este „pur și simplu” - ordinar, obișnuit.

Reformele educaționale inițiate în Republica Moldova au remarcat necesitatea profesionalizării cadrelor didactice în contextul provocărilor societale. Or, este credibilă cercetarea privind valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea inițială și continuă și, în urma analizei realității acestei valorizări, cercetătorii proiectului au identificat conceptul respectiv și componentele acestuia.

Dat fiind că noțiunea de paradigmă a generat mai multe discuții și dezbateri privind definirea sa, cu certitudine, susținem că paradigma rămâne a fi un cadru general de referință ce corelează între ele conceptele și teoriile ce dirijează activitatea și raționamentele cercetătorilor cointeresați de elaborarea, obținerea și dezvoltarea cunoștințelor, așadar, asigurând coeziunea unei comunități științifice în legăturile pe care le menține cu obiectele cunoașterii.

Procesul de valorizare a paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea inițială și continuă asigură dimensionarea și funcționarea sistemului de învățământ bazat pe principiile *accesibilității*: fiecărui cetățean trebuie să i se garanteze dreptul la educație în raport cu posibilitatea, dorințele, expectanțele și condițiile asumate; *deschiderii*: învățământul trebuie să-i ofere fiecărui cetățean posibilitatea intrării sau ieșirii din sistem la orice nivel, în orice structură, respectând normele stipulate; *pluralismului*: educația trebuie să recunoască și să spijine

învățământul de stat, învățământul particular sau învățământul confesional; *particularizării*: structura și conținutul educativ trebuie structurat la specificul cultural, lingvistic, confesional al contingentelor școlare; *funcționalității*: învățământul trebuie să comporte un caracter internațional și programabil datorită normelor juridice, etice, didactice emise în mod explicit; *autoconstrucției*: autoreglarea și perfecționarea prin mecanisme interne (autoevaluări) sau externe (agenții de monitorizare a calității).

Formarea continuă a cadrelor didactice are nevoie de repere, de *un ghidaj metodologic*, dar sintetizând și anumite entități de mijlocire a parcursului științific, teoretic și acțional. Dacă politicile și strategiile de perfecționare/de formare/de dezvoltare nu țin doar de aceste dimensionări, în ceea ce privește conținuturile și metodele de formare și modalitățile de evaluare, lucrurile au o altă fațetă. În acest context cercetătorii echipei au elaborat produsul științifico-metodologic respectiv identificat în compendiul Vicol Nelu, Pogolșa Lilia, Afanas Aliona, Zubenschi Mariana „*Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*” Chișinău: CEP UPSC, 2023, 155 p. ISBN 978-9975-46-841-1.

De aceea, în procesul de valorizare a acestei paradigme, pe cât le-a stat în putința autorilor acestei lucrări, domniile lor au încercat să vină în întâmpinarea colegilor din învățământul general, și nu numai, cu *seturi teoretice și metodologice noi*, cu răspunsuri pe măsura schimbărilor de paradigmă a sistemului și a procesului de formare profesională și personală în realitățile educaționale, în cele care influențează traseul de ambianță educativă a școlii și a cadrelor didactice, cu formule și demersuri explicitative coerente și de perspectivă.

Cu atât mai mult, ține de moralitatea, etica și deontologia noastră personală și profesională să cunoaștem în profunzime ceea ce se întâmplă „pe ogorul” educațional, ca să avem „ani” rodnici (poate... și mai rodnici), să dobândim competențe noi, transversale, să acționăm reflectiv, cu responsabilitate și cu perseverență în situații generale ori specifice.

În context, cercetătorii echipei consideră că informația, demersurile teoretice și metodologice ar fi suficiente, dată fiind realitatea că fără această triadă inserată în paginile compendiumului nu vom putea descifra fenomenele educaționale ce se proliferază tot mai mult polimorfe și complicate în formarea profesională inițială și continuă a cadrelor didactice.

Compendiul este construit în maniera unui *ghidaj teoretico-metodologic de acțiune pedagogică*, el ajutând studenții și cadrele didactice să se concentreze asupra etapei profesionale în care se află și asupra acelor acțiuni ce îi vor ajuta să abordeze răspunsuri relevante privind traseul de profesionalizare/de carieră didactică.

Etapizarea formării personale și profesionale, elaborată de membrii echipei, semnifică *algoritmul dinamic triadic*, și anume: (1) început (analiză: *dimensiunea cognitiv-axiologică*); (2) valorificare (praxiologie: *dimensiunea motivațional-atitudinală*); (3) reflecție (sinteză: *dimensiunea acțional-strategică*), însă indiferent de etapa la care se vor afla cadrele didactice, vor parcurge procesul de profesionalizare conform anumitor principii pentru a identifica răspunsuri privind

întrebările de orientare în planul lor de acțiune educațională (Fig. 1):

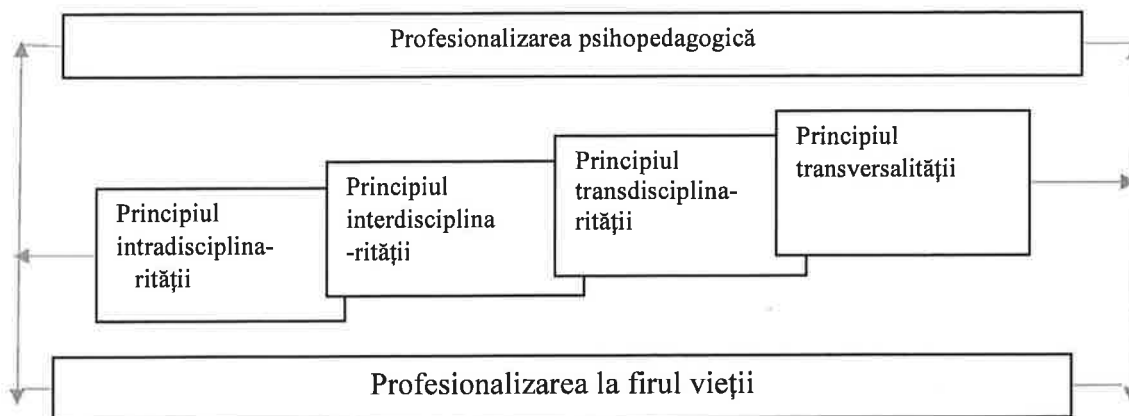

Fig. 1. Principiile traseului de profesionalizare a cadrelor didactice

Ceea ce autorii propun în acest produs reprezintă o contribuție și o emblemă a cercetărilor științifice și metodologice ale echipei, care este reprezentată atât de nume de autori consacrați prin lucrări de referință în domeniul pedagogic și metodologic, dar și de discipoli ai mentorilor lor. Echipa de autori antrenată este eterogenă sub aspectul experienței academice, al traseelor curriculare, al formării inițiale și continue, al formației etice, al biografiei intelectuale și al stilisticii culturale, iar aceste valori garantează o completitudine experiențială și de competență/de competitivitate. Deschiderea față de literatura psihopedagogică mondială, cunoașterea la fața locului a unor experiențe didactice naționale și europene, numeroasele stagii și mobilități naționale și în străinătate au lăsat amprente și devoțiuni în modul de a trata problemele profesionalizării cadrelor didactice.

Compendiul semnifică o manieră teoretico-metodologică de valorizare a monografiei colective „Paradigma de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale”, apărută la C.E-P. al UPS „Ion Creangă” în anul 2022, în care sunt inserate o serie de dezvoltări inedite, precum profesiologia și profesiografia în învățământul pedagogic, metaformarea cadrelor didactice, ego-grafia profesionalizării, radiografia procesului didactic, educația corectivă, traseul ambianței educative prin reușită a școlii și a cadrelor didactice, activitatea/practica reflectivă a cadrelor didactice, modelul profesorului reflectiv, profesorul cercetător, profesorul mentales, conștiința pedagogică, identitatea profesională și demnitatea umană ale cadrului didactic, tactul pedagogic și social, calitatea în educație etc.

Fiind elaborat cu destinația către colegi, cadre științifico-didactice universitare, cadre didactice din învățământul general, studenți-viitorii profesori școlari, masteranzi, cadre de conducere, cercetători în domeniu, autorii compendiului au identificat și au propus metodologii, modele și demersuri cu cât mai insistente efecte pozitive de succes și de reușită în actul didactic, profesional, educațional, căci simpla cunoaștere, dacă nu este tradusă în conduita de reușită, în comportamente active și în fapte reale, ea nu are nici o valoare.

Investigațiile au vizat dimensiunea cercetării cantitative, cu ajutorul chestionarelor și al programelor de formare la care și-au adus contribuția 1329 de participanți, respectiv: 413 studenți și 916 cadre didactice/de conducere din instituțiile de învățământ general din republică, beneficiari ai stagiilor de formare continuă la ex-Institutul de Științe ale Educației și la Universitatea

Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, pe parcursul anilor universitari 2021-2022/2022-2023. În acest sens, validarea demersurilor epistemice și metodologice elaborate de cercetătorii echipei semnifică atât credibilitatea, relevanța și valorile rezultatelor investigațiilor teoretico-metodologice, cât și un fapt real și un demers de reușită în profesionalizarea cadrelor didactice.

Analizând conceptul de profesionalizare pedagogică a cadrelor didactice prin prisma teoriei capitalului uman, putem evidenția posibilitatea acestei „descoperiri și deschideri” benefice pentru evoluția comunității/a societății: atunci când cadrele didactice au preocupări ale profesionalizării personale și profesionale cu tentă (auto)motivare pe toată durata desfășurării lor, șansele ca tânăra generație să beneficieze de o educație adecvată cresc. Ca urmare a acesteia, puterea exemplului poate deveni un factor decisiv pentru perseverența cu care un copil sau un adolescent se implică în activitățile de învățare.

În context se relevă aserțiunea că (auto)motivația, ca funcție profesională, și motivarea, ca funcție administrativă și managerială, urmăresc scopul de obținere a performanțelor și de recunoaștere a realității că fiecare cadru didactic este unic și că importanța lui în liantul educațional este deosebită.

Investigațiile științifice s-au axat și pe dimensiunile privind valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova (1941-2023) axată pe demersuri de ascensiuni instituționale și de memorie colectivă în temporalitate, pe filosofia educației ca valoare generatoare de valori, pe dialectica istoricității în educația modernă/postmodernă, pe valorificarea cercetărilor multiaspectuale – reforma educației și școala competențelor, pe cercetarea noilor tendințe în învățarea digitală, pe valorile și dimensiunile profesionalizării inițiale ale cadrelor didactice.

Toate acestea sunt relevate și relevante în textele monografiei monoautor (autor dr.hab., prof. Victor Țvircun), în monografia colectivă și în compendiu (autori Nelu Vicol, Lilia Pogolșa, Victor Țvircun, Dumitru Patrașcu, Mariana Zubenschi), în monografia colectivă (autori Larisa Cuznețov, Carolina Calaraș, Anastasia Oloieru, Olga Raileanu) și în articole științifice publicate.

Toate acestea semnifică realizarea responsabilă și implicarea totală a membrilor echipei de cercetători ai proiectului în procesul de construcție a școlii active și a profesionalizării cadrelor didactice avansate pe coordonatele sporirii nivelului calitativ și cel de reușită a procesului didactic.

6. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Impactul științific, social și economic al rezultatelor obținute în proiect este relevant în procesul de adaptare a sistemului educațional la noile abordări ce vor influența pozitiv procesul de modernizare a profesionalizării cadrelor didactice, vor contribui la integrarea acestuia la cel european, astfel asigurând calitatea educației.

Impactul prezumat al rezultatelor obținute va asigura condiții științifice, teoretice, metodologice/praxiologice privind implementarea/valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale prin:

- argumentarea conceptului operatoriu „provocări societale” / „schimbare socială” în acreditarea epistemică și metodologică a acestuia asupra profesionalizării cadrelor didactice în raport cu renovarea conceptuală, curriculară, metodologică, tehnologică în învățământul general;

- valorificarea și expertiza conceptelor de profesiogramă și de profesiologie de calitate ale procesului de învățământ pedagogic;
- consolidarea competenței științifice, a modului de gândire științifică, a conștiinței pedagogice și a reflecției pedagogice ale cadrelor didactice în realizarea actului didactic/educațional eficace, eficient și de calitate;
- identificarea condițiilor socio-psiho-pedagogice ale profesionalizării cadrelor didactice privind recrutarea, selecția, angajarea și menținerea resurselor umane pe dimensiunea ocupării forței de muncă în Republica Moldova;
- proiectarea mentală și psihopedagogică a ego-grafiei profesionalizării cadrelor didactice orientată social, economic, valoric și cultural;
- structurarea și interpretarea nivelului de atractivitate a profesiei didactice în contextul formării profesionale inițiale prin condiții optime de organizare, structurare, motivare și credință instituționale;
- valorizarea paradigmatică a profesionalizării cadrelor didactice axată pe triada *dimensiunea cognitiv-axiologică*, ce este determinată de capacități biofizice fundamentale și capacități cognitiv-intelectuale; *dimensiunea motivațional – atitudinală* caracterizată de capacitățile reglatorii referitoare la domeniul afectiv, motivațional, volițional, valoric-atitudinal, al orientării în problemă; *dimensiunea acțional-strategică* axată pe competențe normativ-generale și competențe acțional-metodologice;
- valorificarea specificității traseului de profesionalizare a carierei didactice, axat pe conceptele de tip „*life wide*” („*viața activă*”) și de tip „*life deep*” („*viață în imersiune*”) menite educației permanente, bazată managerial, comportamental, mental, gândită în bază metodologică, proiectată modular și certificată prin credite profesionale;
- aprofundarea nivelului de profesionalism axat pe conceptul de tip „*life deep*” („*viață în imersiune*”), deci pe conceptul de profesionalizare „*la firul vieții*”. De asemenea, la pregătirea post-experiențială interesează mai puțin formarea unor competențe și mai mult dezvoltarea și „*rafinarea*”, „*corectarea*” lor în vederea aplicării în demersuri și situații profesionale noi ;
- actualizarea și remodelarea programelor de formare profesională continuă, a planurilor de studii de recalificare/de master în perspectiva metaformării ce se axează pe principiul transversalității competențelor și a cunoașterii ;
- implementarea paradigmei constructiviste și a pedagogiei competențelor în procesul de profesionalizare a cadrelor didactice de calitate și, ca urmare, creșterea impactului rezultatelor învățământului asupra sferei sociale, economice, culturale;
- construirea și consolidarea relației profesor-elev, profesor-profesor, profesor-echipă managerială, profesor-comunitate ca temei care, prin soluțiile propuse, asigură realizarea prevederilor Codului educației, în special, Titlul III Învățământ general, și Titlul VII Învățarea pe tot parcursul vieții, Strategiei „Educația 2030”, Domeniul IV. Orientări strategice, obiective generale și direcții prioritare de acțiune.

7. Colaborare la nivel național și internațional în cadrul implementării proiectului (după caz)

Membrii echipei au colaborat cu entități din cardul sistemului educațional local și regional, acestea reprezentând:

Ministerul Educației și Cercetării

Agenția Națională de Cercetare și Dezvoltare

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare

Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul (partener al proiectului)
Direcții Municipale/Raionale de Învățământ
Instituții de Învățământ General (școli, gimnazii, licee, grădinițe etc.)
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, România
Universitatea „Alexandru Ioan-Cuza” din Iași, România
Universitatea din Oradea, România
Casa Corpului Didactic „Spiru Haret” din Iași, România
Inspectoratul Școlar Județean Iași, România

8. Dificultățile în realizarea proiectului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.) (după caz)

Dificultățile se rezumă la următoarele:

Recrutarea, angajarea și menținerea tinerilor cercetători în proiect sunt dificil de realizat din cauza salarizării mici;

Birocrația existentă încă în relații de comunicare eficientă cu ANCD, MEC, Universitate privind angajarea, salarizarea, transferul de surse financiare pentru achitarea taxelor de publicare și alte acțiuni;

Financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.

9. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu):

Lista publicațiilor din anul 2023 în care se reflectă doar rezultatele obținute în proiect, perfectată conform cerințelor față de lista publicațiilor (a se vedea Anexa 2)

Monografii colective:

1. VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, ȚVIRCUN, Victor, PATRAȘCU, Dumitru. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, 179 p. ISBN 978-9975-46-855-8.

2. CUZNEȚOV, Larisa, CALARAȘ Carolina, OLOIERU Anastasia, RAILEANU Olga. *Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, 168 p. ISBN 978-9975-46-864-0.

Monografie monoautor:

1. ȚVIRCUN, Victor. *Educația – valoare generatoare de valori*. Chișinău: Tipogr. „Totex-Lux”, 2023. 257. ISBN 978-9975-3524-7-5

Capitole în monografii naționale/internaționale:

1. AFANAS, Aliona. Proiectarea și organizarea formării profesionale continue a cadrelor didactice prin experimentul pedagogic. În: VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, AFANAS, Aliona, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 86-126. ISBN 978-9975-46-841-1

2. CALARAȘ, Carolina. Perspectiva învățării pe tot parcursul vieții: orientarea strategică și metodologică a studentului-pedagog privind dezvoltarea personală. În: CUZNEȚOV, Larisa, 3. CALARAȘ Carolina, OLOIERU Anastasia, RAILEANU Olga. *Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 6-52. ISBN 978-9975-46-864-0.

4. CUZNEȚOV, Larisa, PAILEANU, Olga. Cunoașterea științifică în contextul profesionalizării inițiale a cadrelor didactice prin intermediul valorificării coordonatelor educației permanente. În: CUZNEȚOV, Larisa, CALARAȘ Carolina, OLOIERU Anastasia, RAILEANU Olga. *Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. ISBN 978-9975-46-864-0.54-114.
5. OLOIERU, Anastasia. Educația economică, antreprenorială și învățarea pe tot parcursul vieții: formarea inițială. În: CUZNEȚOV, Larisa, CALARAȘ Carolina, OLOIERU Anastasia, RAILEANU Olga. *Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 142-166, ISBN 978-9975-46-864-0.
6. PATRAȘCU, Dumitru. Valorificarea cercetărilor multiaspectuale: reforma educației și școala competențelor. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 83-156. ISBN 978-9975-46-855-8.
7. POGOLȘA, Lilia. Profesionalizarea pedagogic triadică a cadrelor didactice. În: VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, AFANAS, Aliona, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 64-85. ISBN 978-9975-46-841-1.
8. ȚVIRCUN Victor. Dialectica istoricității în educația modernă. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 58-82. ISBN 978-9975-46-855-8.
9. VICOL Nelu, POGOLȘA Lilia. Prolegomene. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 4-7. ISBN 978-9975-46-855-8.
10. VICOL Nelu, POGOLȘA Lilia. Ascensiuni stadiale și funcționale instituționale în sistemul și în procesul de învățământ general din Republica Moldova. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 8-58. ISBN 978-9975-46-855-8.
11. ZUBENSCHI, Mariana. Noi tendințe de învățare în era digitală. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 157-176. ISBN 978-9975-46-855-8.
12. VICOL, Nelu. Prefață. În: ȚVIRCUN, Victor. *Educația – valoare generatoare de valori*. Chișinău: Tipogr. „Totex-Lux”, 2023, p. ISBN 978-9975-3524-7-5
13. VICOL, Nelu. Concluzii generale. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 177-181. ISBN 978-9975-46-855-8.
14. VICOL, Nelu. Argumentum. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 4-6. ISBN 978-9975-46-

841-1

15. VICOL, Nelu. Profesionalizarea cadrelor didactice: paradigma între „la suprafață” și „în imersiune”. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 7-63. ISBN 978-9975-46-841-1

16. VICOL, Nelu. Concluzii generale și recomandări. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 161-167. ISBN 978-9975-46-841-1

17. ZUBENSCHI, Mariana. Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă axată pe satisfacția în muncă a profesorilor. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia;

18. ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 127-160. ISBN 978-9975-46-841-1

Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

1. POGOLȘA, Lilia, VICOL, Nelu (coord.). *Educația de calitate în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 360 p. ISBN 978-9975-46-638-7

2. POGOLȘA, Lilia, FRANȚUZAN, Ludmila (coord.). *Învățarea școlară în contextul provocărilor societale*. Materialele Simpozionului Științific Transfrontalier, 26 iunie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023. ISBN 978-9975-46-859-6

Articole în reviste științifice din străinătate recunoscute:

1. POGOLȘA, Lilia. Formarea profesioanlă a cadrelor didactice: provocări prospective. În: *Journal of Romanian Literary Studies*. nr. 35/2023, pp. 143-151. ISSN: 2248-3004. International Romanian Humanitatties Journal, published by the ALPHA ARHIPELAG XXI PRESS, Târgu Mureș 2023. (linkurile: <https://asociatia-alpha.ro/jrls/35-2023-Jrls.pdf>; <http://asociatia-alpha.ro/jrls.pdp>). Indexare:

Baze de date internaționale: CEEOL, Global Impact Factor, Google Academic, Research Gate, Academic.edu, WorldCat, SSRN, BDD, OCLC, SJIFactor, Electronic Journals Library (EZB), Scilit.

2. VICOL, Nelu. Profesionalizarea cadrelor didactice : politici educaționale sau paradigmă?. În : *Journal of Romanian Literary Studies*. Issue nr. 32/2023, p. 111-124. ISSN: 2248-3004. International Romanian Humanitatties Journal, published by the ALPHA ARHIPELAG XXI PRESS, Târgu Mureș 2023 (linkurile: <https://asociatia-alpha.ro/jrls/32-2023-Jrls-f.pdf>; <http://asociatia-alpha.ro/jrls.php>). Indexare: Baze de date internaționale: CEEOL, Global Impact Factor, Google Academic, Research Gate, Academic.edu, WorldCat, SSRN, BDD, OCLC, SJIFactor, Electronic Journals Library (EZB), Scilit.

3. VICOL, Nelu. Un modul recuperabil în profesionalizarea cadrelor didactice: manualul școlar. În : *Journal of Romanian Literary Studies*. Issue nr. 34/2023, p. 107-113. ISSN: 2248-3004. International Romanian Humanitatties Journal, published by the ALPHA ARHIPELAG XXI PRESS, Târgu Mureș 2023 (linkurile: <https://asociatia-alpha.ro/jrls/34-2023-Jrls-d.pdf>; <http://asociatia-alpha.ro/jrls.php>). Indexare: Baze de date internaționale: CEEOL, Global Impact Factor, Google

Academic, Research Gate, Academic.edu, WorldCat, SSRN, BDD, OCLC, SJIFactor, Electronic Journals Library (EZB), Scilit.

Articole în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei:

1. AFANAS, Aliona. Theory and methodology of the professionalization of the teaching staff – a new direction of research in education sciences. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologia al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 3 (79), p. 29-35. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
2. PERLIMAN, Victoria. Dinamica provocărilor societale asupra profesiei didactice. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologia al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 2 (78), p. 18-22. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
3. POGOLȘA, Lilia. „Univers Pedagogic” la 20 de ani. Revista comunității pedagogice și psihologice în temporalitate. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologia al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 3 (79), p. 7-12. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
4. ȚVIRCUN, Victor. Timpul în educație. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologia al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 2(78), p. 11-17. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
5. ȚVIRCUN, Victor. Esențe educaționale ale postmodernismului. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologia al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 4(80), p. 5-8. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
6. VICOL, Nelu. Profesionalizarea cadrelor didactice : sistem de semnalizare a poziției ierarhice. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologia al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 1(73), p. 5-13. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
7. VICOL, Nelu. Congruența ego-grafiei profesionalizării cadrelor didactice. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologia al UPS „Ion Creangă”, nr. 3(79), 2023, p. 21-28. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.

Articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare):

1. AFANAS, Aliona. Organization of the continuous professional training system of teachers at the national level. În: *Globalization, intercultural dialog and national identity 10*, 20-21 mai 2023, Târgu Mureș, România. Conferință Științifică Internațională, Institutul de Studii Multiculturale Alpha, Universitatea „D. Cantemir” Târgu Mureș, România, Section: Communication, Journalism, Education Sciences, Psychology and Sociology Published by: „Arhipelag XXI” Press 2023, Tîrgu Mureș, România. p. 54-63. ISBN: 978-606-93691-9-7
2. MELNIC, Natalia. Managementul timpului și învățarea independentă. În: *VIII International Scientific and Practical Conference Global and regional aspects of sustainable development held on in Copenhagen, Denmark, March 26-28, 2023*; ISBN 978-87-615-0721-1; pag.150-156.
3. VICOL, Nelu. Ego-grafia profesionalizării cadrelor didactice. În: Volumul 10 al *Conferinței Internaționale „Communication. Contexts. Interdisciplinarity”*. 10TH Edition, 20-21 mai 2023.

Articole în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. AFANAS, Aliona. Cultura învățării cadrelor didactice în contextul profesionalizării didactice. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 156-162 ISBN 978-9975-46-882-0.
2. CALARAȘ, Carolina. Impactul relațiilor intrafamiliale asupra formării relațiilor interpersonale și intergeneraționale eficiente în societate. În: *Familia - factor existențial de promovare a valorilor etern-umane*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 12 mai, 2023, p. 223-303. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. ISBN 978-9975-46-803-9
3. CUZNEȚOV, Larisa. Educația familiei și formarea competențelor parentale în contextul profesionalizării cadrelor didactice. În: *Familia - factor existențial de promovare a valorilor etern-umane*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 12 mai, 2023, p. 123-170. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău la, ISBN 978-9975-46-803-9
4. MELNIC, Natalia. Echilibrul între profesionalizare și factorul timp. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 163-167 ISBN 978-9975-46-882-0.
5. NICULCEA, Tatiana. Aspecte ale evoluției învățământului vocațional în Republica Moldova. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 176-184 ISBN 978-9975-46-882-0.
6. OLOIERU, Anastasia. Învățarea economiei pe parcursul vieții: repere teoretice. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 212-217 ISBN 978-9975-46-882-0.
7. PATRASCU, Dumitru. Probleme educaționale: răutatea și invidia. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 148-155 ISBN 978-9975-46-882-0.
8. POGOLȘA, Lilia. „Univers Pedagogic” la 20 de ani. Revista comunității pedagogice și psihologice în temporalitate. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 9-18 ISBN 978-9975-46-882-0.
9. POGOLȘA, Lilia. Reconfigurarea educației. În: *Învățarea școlară în contextul provocărilor societale*. Materialele Simpozionului Științific Transfrontalier, 15 iunie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. . ISBN 978-9975-46-859-6
10. RAILEANU, Olga. Eficientizarea calității relației în cadrul familiei reconstituite. În: *Familia - factor existențial de promovare a valorilor etern-umane*. Materialele Conferinței Științifice Naționale

cu participare Internațională, 12 mai, 2023, p. 187-207. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău la, ISBN 978-9975-46-803-9.

11. VICOL, Nelu. Profesionalizarea cadrelor didactice și manualul școlar: între „a învăța” și „a se forma”. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p.131-140 ISBN 978-9975-46-882-0.

12. VICOL, Nelu. Educația/Învățarea altfel, dar... la fel? În: *Învățarea școlară în contextul provocărilor societale*. Materialele Simpozionului Științific Transfrontalier, 15 iunie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 69-78. ISBN 978-9975-46-859-6

13. VICOL, Nelu. Vizualizarea „ego”-grafiei profesionalizării cadrelor didactice. În: *Reserch – Innovation – Innovative entrepreneurship*. Materialele Congresului International, 14 octombrie 2023. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 222-235. ISBN 978-9975-46-831-2. – ISBN 978-9975-46-832-9 (PDF)

Alte lucrări științifice în enciclopedii

Alte lucrări științifico-metodice și didactice:

Compendiu:

1. VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, AFANAS, Aliona, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 156 p. ISBN 978-9975-46-841-1

Lucrări științifico-didactice/Studii metodice/Ghiduri metodologice

1. CALARAȘ, Carolina. *Caietul de lucru pentru formarea și consolidarea cunoștinșelor la disciplina: „Educația familială și modul sănătos de viață”*. Chișinău: CEP UPSC, 2022. 46 p. ISBN 978-9975-46-672-1

2. CALARAȘ, Carolina. *Caiet de lucru pentru formarea și consolidarea cunoștinșelor la discipula „Teoria și praxiologia conflictologiei familiale”*. Chișinău: CEP UPSC, 2022. 34 p. ISBN 978-9975-46-673-8

3. CALARAȘ, Carolina. *Caleidoscop existențial. Ghid practic*. Ed. A 2-a, compl. și rev. Chișinău: CEP UPSC, 2022. 75 p. ISBN 978-9975-46-674-5

4. CUZNEȚOV, Larisa, RAILEANU, Olga, SIMCENCO, Iulia. *Profesionalizarea cadrelor didactice. Formarea inițială*. Chișinău: CEP UPSC, 2021. 230 p. ISBN 978-9975-46-568-7

5. CUZNEȚOV, Larisa, CALARAȘ Carolina, RAILEANU Olga. *Program de masterat. Consilierea și educația familiei*. Curricula. Chișinău: CEP UPSC, 2022. 156 p. ISBN: 978-9975-46-679-0

6. MOGÂLDEA, Iuliana, RADU, Corina. *Formarea competenței sociale și a celei de lucru cu copii din familii dezintegrate la viitorii pedagogi*. Cahul: Tipogr. Centografic, 2023. 94 p. ISBN 978-9975-88-117-3

7. OLOIERU, Anastasia. *Formarea profesională a studenților din perspectiva educației și culturii economice a familiei*. Suport de curs. Chișinău: CEP UPSC, 2022. 59 p. ISBN: 978-9975-46-679-0

10. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice.

(comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

Lista forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului de stat (Opțional) se va prezenta separat (conform modelului) pentru:

➤ Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

1. AFANAS, Aliona, dr.hab. *Globalization, intercultural dialog and national identity 10*, Conferință Științifică Internațională, Institutul de Studii Multiculturale Alpha, Universitatea „D. Cantemir” Târgu Mureș, România. Section: Communication, Journalism, Education Sciences, Psychology and Sociology, Târgu Mureș, România, 20-21 mai 2023. Organization of the continuous professional training system of teachers at the national level.

2. MELNIC, Natalia dr. *VIII International Scientific and Practical Conference Global and regional aspects of sustainable development held on in Copenhagen, Denmark, March 26-28, 2023. Managementul timpului și învățarea independent (sesiune)*

3. VICOL, Nelu, dr. *Conferința Internațională „Communication. Contexts. Interdisciplinarity”*. 10TH Edition, Târgu Mureș, România 20-21 mai 2023. Section: Communication, Journalism, Education Sciences, Psychology and Sociology. Ego-grafia profesionalizării cadrelor didactice (sesiune)

➤ Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

➤ Manifestări științifice naționale

➤ Manifestări științifice cu participare internațională

1. AFANAS, Aliona, dr.hab. *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Conferința Științifică Națională cu participare Internațională, ICITT al UPSC. 17 noiembrie 2023, Chișinău. Cultura învățării cadrelor didactice în contextul profesionalizării didactice (sesiune).

2. CALARAȘ, Carolina, dr. *Familia - factor existențial de promovare a valorilor etern-umane*. Conferința Științifică Națională cu participare Internațională, 12 mai, 2023, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Impactul relațiilor intrafamiliale asupra formării relațiilor interper-sonale și intergeneraționale eficiente în societate (sesiune).

3. CUZNEȚOV, Larisa, dr.hab. *Familia - factor existențial de promovare a valorilor etern-umane*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 12 mai, 2023, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Educația familiei și formarea competențelor parentale în contextul profesionalizării cadrelor didactice (sesiune).

4. CALARAȘ, Carolina, dr., CUZNEȚOV, Larisa, dr.hab., RAILEANU, Olga, dr. *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Conferința Științifică Națională cu participare Internațională, ICITT al UPSC. 17 noiembrie 2023, Chișinău. Mijloace și forme de organizare a instruirii universitare în formarea inițială a cadrelor didactice (sesiune).

5. CUZNEȚOV, Larisa, dr.hab. *Familia - factor existențial de promovare a valorilor etern-umane*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 12 mai, 2023, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Educația familiei și formarea competențelor parentale în contextul profesionalizării cadrelor didactice (sesiune).

6. MELNIC, Natalia, dr. *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Conferința Științifică Națională cu participare Internațională, ICITT al UPS. 17 noiembrie 2023, Chișinău. Echilibrul între profesionalizare și factorul timp (sesiune).
7. NICULCEA, Tatiana, drd. *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Conferința Științifică Națională cu participare Internațională, ICITT al UPSC. 17 noiembrie 2023, Chișinău. Aspecte ale evoluției învățământului vocațional în Republica Moldova. Aspecte ale evoluției învățământului vocațional în Republica Moldova (sesiune).
8. OLOIERU, Anastasia, dr. *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Conferința Științifică Națională cu participare Internațională, ICITT al UPSC. 17 noiembrie 2023, Chișinău. Învățarea economiei pe parcursul vieții: repere teoretice (sesiune).
9. PATRASCU, Dumitru, dr.hab. *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Conferința Științifică Națională cu participare Internațională, ICITT al UPSC. 17 noiembrie 2023, Chișinău. Probleme educaționale: răutatea și invidia (sesiune)
10. POGOLȘA, Lilia, dr.hab. *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Conferința Științifică Națională cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. „Univers Pedagogic” la 20 de ani. Revista comunității pedagogice și psihologice în temporalitate (ședința plenară)
11. POGOLȘA, Lilia, dr.hab. *Învățarea școlară în contextul provocărilor societale*. Simpozionului Științific Transfrontalier, 15 iunie 2023, Chișinău. Recfigurarea educației (sesiune)
12. VICOL, Nelu, dr. *Învățarea școlară în contextul provocărilor societale*. Simpozionului Științific Transfrontalier, 15 iunie 2023, Chișinău. Educația/Învățarea altfel, dar... la fel? (sesiune)
13. VICOL, Nelu, dr. *Reserch – Innovation – Innovative entrepreneurship*. Congresul Internațional, ICITT al UPSC. 14 octombrie 2023. Chișinău. Vizualizarea „ego”-grafiei profesionalizării cadrelor didactice (sesiune).
14. VICOL, Nelu, dr. *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Conferința Științifică Națională cu participare Internațională, ICITT al UPSC. 17 noiembrie 2023, Chișinău. Profesionalizarea cadrelor didactice: paradigmă sau politici? (comunicare în plen)
15. VICOL, Nelu, dr. *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Conferința Științifică Națională cu participare Internațională, ICITT al UPSC. 17 noiembrie 2023, Chișinău. Profesionalizarea cadrelor didactice și manualul școlar: între „a învăța” și „a se forma” (sesiune)

Promovarea rezultatelor cercetării obținute în proiect prin distribuiri, brevete și aprecieri

I. Distribuiri:

- a) distribuirea lucrărilor științifice și științifico-metodologice (monografii, culegeri de materiale, ghid metodologic) în instituțiile din învățământ general prin intermediul Organului Local de Specialitate în Domeniul Învățământului (OLSDÎ) și Direcțiilor Generale de Învățământ, Tineret și Sport (DGITS) - 35;
- b) distribuirea lucrărilor științifice și științifico-metodologice către Biblioteca Națională, Camera Națională a Cărții, Bibliotecile științifice univesitare: USM, UPSC „Ion Creangă”, US „B.-P.Hasdeu” din Cahul; US „Alec Russo” din Bălți;
- c) organizarea Conferințelor Științifice Naționale, Internaționale/cu participare Internațională și a Simpozioanelor Pedagogice Transfrontaliere;
- d) publicarea articolelor în reviste și culegeri naționale și internaționale;
- e) prezentarea comunicărilor la manifestări științifice naționale/internaționale/cu participare internațională;
- f) plasarea rezultatelor cercetării pe site-ul ICITT al UPSC, platforma Laboratorul „Paradigma profesionalizării cadrelor didactice” (linkul: <https://icitt.upsc.md/laborator-paradigma-profesionalizarii-cadrelor-didactice/>);
- g) participarea la Salonul Internațional de Invenție și Inovații Antreprenoriale 2023, Chișinău ICITT al UPSC (acordarea Medaliilor de Bronz pentru 2 monografiile „Educația corectivă. O metaforă socială, culturală și psihopedagogică” (Chișinău: Tipogr. „Totex-Lux”, 2020, 2022 p. ISBN 978-9975-48-169-4) și „Școala și cadrele didactice: traseul ambianței educative prin realitate” (Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2021, 220 p. ISBN 978-9975-56-945-3), semnate de dr.conf.univ. Nelu Vicol);
- h) elaborarea planurilor, programelor, modulelor de formare profesională inițială (licență/masterat/doctorat) și formare continuă în cadrul stagiilor de formare profesională a cadrelor didactice desfășurate la ex-Institutul de Științe ale Educației și în cadrul Centrului de Formare Continuă și Leadership al UPSC;
- i) prezentarea Raportului anual de cercetare științifică în cadrul ședinței Senatului UPSC, al audierilor publice inițiate de ANCD și AȘM și plasarea acestuia pe site-ul ICITT al UPSC (linkul: <https://icitt.upsc.md/laborator-paradigma-profesionalizarii-cadrelor-didactice/>);
- j) colaborări și schimburi de experiență cu Universități din România: Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați; Universitatea din Târgu-Mureș; Universitatea din Oradea, România; Inspectoratul Școlar Județean Iași, România; Casa Corpului Didactic „Spiru Haret” din Iași;
- k) articolele din Revista Științifică de Pedagogie și Psihologie „Univers Pedagogic Pro” e-mail: revista.univers.pedagogic@ise.md;

II. Recunoașterea și aprecierea rezultatelor cercetării prin brevete:

AFANAS, Aliona, dr.hab. Brevetul nr. 292. Medalia „Promotor al culturii calității în educație și în cercetare”, Gradul II. Ordinul Președintelui Consiliului de Conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, nr. 83-A din 14.11.2023. Președinte: Andrei Chiciuc.

POGOLȘA, Lilia, dr.hab. Brevetul nr. 292. Medalia „Promotor al culturii calității în educație și în cercetare”, Gradul I. Ordinul Președintelui Consiliului de Conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, nr. 83-A din 14.11.2023. Președinte: Andrei Chiciuc.

VICOL, Nelu, dr. Brevetul nr. 292. Medalia „Promotor al culturii calității în educație și în cercetare”, Gradul II. Ordinul Președintelui Consiliului de Conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, nr. 83-A din 14.11.2023. Președinte: Andrei Chiciuc.

VICOL, Nelu, dr. Brevetul Gold Medal. Institution: Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPSC for participation in the International Salon of Invention and Innovative Entrepreneurship with the paper Valori și funcții ale limbajului în construcția comunicării. 12-13 October 2023, Chișinău. President AO IEP Coropceanu Eduard.

VICOL, Nelu, dr. Brevetul Bronz Medal, Institution: Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPSC for participation in the International Salon of Invention and Innovative Entrepreneurship with the paper Personalitatea profesională și demnitatea umană ale cadrului didactic. 12-13 October 2023, Chișinău. President AO IEP Coropceanu Eduard.

VICOL, Nelu, dr. Brevetul Bronz Medal, Institution: Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPSC for participation in the International Salon of Invention and Innovative Entrepreneurship with the paper Școala și cadrul didactic: traseul ambianței educative prin reușită. 12-13 October 2023, Chișinău. President AO IEP Coropceanu Eduard.

VICOL, Nelu, dr. Brevetul Bronz Medal, Institution: Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPSC for participation in the International Salon of Invention and Innovative Entrepreneurship with the paper Educația corectivă. O metaforă societală, culturală și psihopedagogică. 12-13 October 2023, Chișinău. President AO IEP Coropceanu Eduard.

VICOL, Nelu, dr. Brevetul Silver Medal, Institution: Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPSC for participation in the International Salon of Invention and innovative Entrepreneurship with the paper Comunicarea umană: surse și resurse. Ediția a II-a completată. 12-13 October 2023, Chișinău. President AO IEP Coropceanu Eduard.

Model:

Numele, prenumele, titlul științific al participantului; Titlul manifestării (cu indicarea tipului de manifestare – internațională, națională, cu participare internațională etc.); Organizatori, țara, perioada desfășurării evenimentului; Titlul comunicării/raportului susținut (cu indicarea tipului de prezentare – ședință plenară, sesiune, poster etc.)

11. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media (Opțional):

- Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Emisiunea / Subiectul abordat

- Articole de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Publicația / Titlul articolului

12. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2023 de membrii echipei proiectului (opțional)

În anul de raportare dna dr.conf.univ. Afanas Aliona a susținut teza de doctor habilitat în pedagogie la specialitatea 531.01 – Teoria generală a educației

13. Concluzii

În procesul de realizare a obiectivelor proiectului, membrii echipei au concluzionat că profesionalizarea cadrelor didactice, de la formarea inițială până la formarea continuă, este afectată de *remanența modelului și a paradigmei tradiționale*, cu menținerea viziunii categoriale ce constituie o serioasă barieră în acest proces.

În acest context se prefigurează următoarele întrebări paradigmatică: pe ce piedestal se afirmă cadrele didactice?; ce reprezintă școala pentru ele: un frumos și comod edificiu istoric sau modern din pereți sau un spirit ce „s-a clădit” în acest edificiu?; cum „se imprimă” cadrele didactice în sistemul și în procesul educațional?; cum sunt profesionalizate ele?; ce politici promovează în acest sens instituțiile pedagogice și ministerul de resort?; sunt depășite disfuncțiile tradiționale, limitele și constrângerile impuse de diferitele discipline academice în învățământul pedagogic?; este suficientă doar profesionalizarea pedagogică „la suprafață” sau trebuie să implementăm „în imersiune” o profesionalizare a cadrelor didactice de tip „*hibridare intelectuală progresivă*”?; sunt motivate cadrele didactice în „a pași” în afara spiritului timpului?

Răspunsul/răspunsurile sunt identificate în rezultatele cercetărilor științifice, semnificând realizarea științifică exemplară ce orientează teoria și practica *dezvoltării profesionale non-categoriale* prin *conceptul inovativ de metaformare* a cadrelor didactice. Acest concept este axat pe realitatea discursului că tot ceea ce se întâmplă în educație este relaționat în logica schimbărilor paradigmatică.

În educație și în profesionalizarea cadrelor didactice există trei strategii semnificative în schimbări de paradigmă în aceste contexte, și anume: 1) contextul general, peisajul, orizontul educației, schimbările societale ce survin și în profesionalizarea cadrelor didactice; 2) cadrul reglementar și cel instituțional ce „pun în mișcare” educația și profesionalizarea cadrelor didactice; 3) comportamentul actorilor participanți, aceștia fiind miniștri, funcționari publici, conducători de instituții de învățământ și alții din afara educației. Important este aici că, dacă nu se schimbă toate acestea în același timp, atunci nu se schimbă paradigma nici a educației și nici a profesionalizării cadrelor didactice.

Conform profesiologiei în învățământul pedagogic, profesia de pedagog este construită dintr-o multitudine de profesii individuale discrete, fiind totodată un *minimonopol socio-cultural*. În contextul celor menționate profesionalizarea cadrelor didactice trebuie focusată pe funcționalitatea termenului de *învățare direcționată spre sine, învățare autodirijată*.

Profesionalizarea cadrelor didactice comportă relevanța *construcției mentale* care trebuie fundamentată pe *conceptul inovativ* cu genericul de *ego-grafia profesionalizării*, acesta semnificând conexiunile dintre sistemul de referință al cadrelor didactice ca să-și construiască propria lor paradigmă profesională.

Rezultatele cercetărilor în contextul valorizării paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă sunt validate de experimentul pedagogic la care au participat 1329 de persoane, respectiv, 413 studenți și 916 cadre didactice din învățământul general.

Rezultatele au validat promovarea traseului de evoluție în cariera profesională a cadrelor didactice, a criteriilor de acces și de evaluare, a competențelor pedagogice aferente standardelor educaționale, a condițiilor socio-psiho-pedagogice de recrutare, de selecție și de menținere în sistem, avansării în cariera didactică, acestea potențând premisele motivației/motivării pentru profesia pedagogică.

Cercetările au fundamentat etapizarea traseului de formare personală și profesională a cadrelor didactice, acesta semnificând *algoritmul dinamic triadic* - început (analiză: dimensiunea cognitiv-axiologică), valorificare (praxiologie: dimensiunea motivațional-atitudinală), reflecție (sinteză: dimensiunea acțional-strategică) - și valorificând/enerizând procesul de *profesionalizare transversală* (la firul vieții).

Cercetările proiectului au condus la elaborarea și statutarea unei *serii de dezvoltări inedite* ale paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice, precum profesiologia și profesiografia în învățământul pedagogic, metaformarea cadrelor didactice, ego-grafia profesionalizării, radiografia procesului didactic, educația corectivă, traseul ambianței educative prin reușită a școlii și a cadrelor didactice, similitudinea și mentoratul, activitatea/practica reflectivă a cadrelor didactice, modelul profesorului reflectiv, profesorul cercetător, profesorul mentalesc, conștiința pedagogică, identitatea profesională și demnitatea umană ale cadrului didactic, tactul pedagogic și social, calitatea în educație etc., semnificând ancorajul schimbărilor paradigmatică sesizabile.

Conducătorul de proiect *Viccol Nelu* / VICOL Nelu

Data: 18.12.2023

LȘ

SEMNĂTURA PERSONALĂ A
Viccol N. O LEGALIZEZ:
ȘEFUL R.U. U.P.S. mun. Chișinău *Viccol*
18 12 2023

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023
Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice
în contextul provocărilor societale

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.45

Profesionalizarea cadrelor didactice inițială și continuă, este încă afectată de *remanența modelului și a paradigmei tradiționale*, menținându-se viziunea categorială ca o serioasă barieră a procesului. Aici se prefigurează următoarele întrebări paradigmatic: pe ce pedestal se afirmă cadrele didactice?; ce reprezintă școala pentru ele: edificiu istoric sau modern din pereți sau spirit ce „s-a clădit” în acest edificiu?; cum „se imprimă” cadrele didactice în procesul educațional?; cum sunt profesionalizate ele?; ce politici promovează în acest sens instituțiile pedagogice și ministerul de resort?; sunt depășite disfuncțiile tradiționale, limitele și constrângerile impuse de diferitele discipline academice în învățământul pedagogic?; este suficientă doar profesionalizarea pedagogică „la suprafață” sau trebuie să implementăm „în imersiune” o profesionalizare a cadrelor didactice de tip „*hibridare intelectuală progresivă*”?; sunt motivate cadrele didactice în „a pași” în afara spiritului timpului?.

Răspunsurile sunt identificate în rezultatele cercetărilor științifice exemplare axate pe valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă, ce orientează teoria și practica *dezvoltării profesionale non-categoriale* prin *conceptul inovativ de metaformare* a cadrelor didactice, care este direcționat pe discursul că tot ceea ce se întâmplă în educație este relaționat în logica schimbărilor paradigmatic. Așadar, în profesionalizarea cadrelor didactice, ce se întâmplă în mod paradigmatic?.

Există deocamdată trei strategii semnificative în schimbări de paradigmă, și anume: 1) contextul general, peisajul, orizontul educației, schimbările societale; 2) cadrul reglementar și cel instituțional; 3) comportamentul actorilor participanți. Cercetările proiectului au stabilit că, dacă nu se schimbă toate acestea în același timp, atunci nu se schimbă paradigma profesionalizării cadrelor didactice. Conform profesiologiei și profesiogramei în învățământul pedagogic, profesia de pedagog este construită dintr-o multitudine de profesii individuale discrete, fiind totodată un *minimonopol socio-cultural*. În context, cercetările proiectului s-au focusat pe funcționalitatea termenului de *învățare direcționată spre sine, învățare autodirijată*, reflectată și sesizată în *conceptul inovativ de ego-grafia profesionalizării*, semnificând conexiunile dintre sistemul de referință al cadrelor didactice ca să-și construiască propria lor paradigmă profesională, pe modelul/pe platforma de 3D.

Relevanța investigațiilor a fost demonstrată epistemic, teoretic, metodologic, praxiologic în monografiile, compendii/ghiduri, articole și discursuri în cadrul forurilor științifice naționale și internaționale.

Rezultatele cercetărilor sunt validate de experimentul pedagogic în cadrul căruia *au fost formate 1329, respectiv, 413 studenți și 916 cadre didactice din învățământul general*.

Rezultatele au validat promovarea traseului de evoluție în cariera profesională a cadrelor

didactice, criteriile de acces și de evaluare, competențele pedagogice aferente standardelor educaționale, condițiile socio-psiho-pedagogice de recrutare, de selecție, de angajare și de menținere în sistem, avansarea în cariera didactică, acestea potențând premisele motivației/motivării pentru profesia pedagogică.

Cercetările au fundamentat etapizarea traseului de profesionalizare a cadrelor didactice, semnificând *algoritmul dinamic triadic* - început (analiză: dimensiunea cognitiv-axiologică), valorificare (praxiologie: dimensiunea motivațional-atitudinală), reflecție (sinteză: dimensiunea acțional-strategică) - și enerizând procesul de *profesionalizare transversală* (la firul vieții).

Cercetările proiectului au condus *la statutarea unei serii de dezvoltări inedite ale paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice*, precum profesiologia și profesiografia în învățământul pedagogic, metaformarea cadrelor didactice, ego-grafia profesionalizării, radiografia procesului didactic, educația corectivă, traseul ambianței educative prin reușită a școlii și a cadrelor didactice, similitudinea și mentoratul, activitatea/practica reflectivă a cadrelor didactice, modelul profesorului reflectiv, profesorul cercetător, profesorul mentalese, conștiința pedagogică, identitatea profesională și demnitatea umană ale cadrului didactic, tactul pedagogic și social, calitatea în educație etc., semnificând ancorajul schimbărilor paradigmatică sesizabile.

The initial and ongoing professionalization of teaching staff is still affected by the remanence of the traditional model and paradigm, maintaining the categorical vision as a serious barrier to the process. Here the following paradigmatic questions are foreshadowed: on what pedestal do the teaching staff assert themselves?; what does the school represent for them: historical or modern edifice made of walls or what spirit „built” in this edifice?; how are teachers „imprinted” in the educational process?; how are they professionalized?; what policies do the pedagogical institutions and the relevant ministry promote in this regard?; are the traditional dysfunctions, limits and constraints imposed by the various academic disciplines in pedagogical education overcome?; is only pedagogical professionalization „on the surface” sufficient, or do we have to implement a „progressive intellectual hybridization” professionalization of teaching staff „in immersion”?; are teachers motivated to „step” outside the spirit of the time?. The answers are identified in the results of scientific research focused on the valorization of the paradigm of professionalization of teaching staff in continuous training, signifying the exemplary scientific achievement that guides the theory and practice of non-categorical professional development through the innovative concept of meta-training of teaching staff, which is focused on the reality of the discourse that everything that happens in education is related in the logic of paradigmatic changes. So, in the professionalization of teaching staff, what happens paradigmatically?. There are currently three significant strategies in paradigm shifts, namely: 1) the general context, the landscape, the horizon of education, societal changes; 2) the regulatory and institutional framework; 3) the behavior of the participating actors. The research of the project established that, if all these do not change at the same time, then the paradigm of teacher professionalization does not change. According to the profession and the professional curriculum in pedagogical education, the pedagogue profession is built from a multitude of discrete individual professions, being at the same time a socio-cultural mini-monopoly. In the context, the research of the project focused on the functionality of the term self-directed learning, self-directed, reflected and

perceived learning in the innovative concept of professionalization ego-graphy, signifying the connections between the reference system of teaching staff to build their own paradigm professional. The relevance of the investigations was demonstrated epistemically, theoretically, methodologically, praxiologically in monographs, compendiums/guides, articles and speeches in national and international scientific forums.

The research results are validated by the pedagogical experiment in which 413 students and 916 general education teachers were trained. The results validated the promotion of the development path in the professional career of teaching staff, the access and evaluation criteria, the pedagogical skills related to the educational standards, the socio-psycho-pedagogical conditions for recruitment, selection and retention in the system, the advancement in the teaching career, these potentiating the premises of motivation/motivation for the teaching profession. The research substantiated the phasing of the teacher professional training route, signifying the triadic dynamic algorithm - beginning (analysis: cognitive-axiological dimension), valorization (praxiology: motivational-attitudinal dimension), reflection (synthesis: actional-strategic dimension) - and energizing the process of transversal professionalization (throughout life). The research of the project led to the establishment of a series of new developments of the paradigm of professionalization of teaching staff, such as profesiology and profesiography in pedagogical education, the meta-formation of teaching staff, the ego-graphy of professionalization, radiography of the teaching process, corrective education, the path of the educational environment through the success of the school and teaching staff, similarity and mentoring, the reflective activity/practice of teaching staff, the model of the reflective teacher, the research teacher, the mental health teacher, pedagogical awareness, the professional identity and human dignity of the teaching staff, pedagogical and social tact, quality in education, etc., signifying the anchoring of noticeable paradigmatic changes.

Conducătorul de proiect: *Andrei* / Nelu VICOL, dr., conf.univ.

Data: 18.12.2023

LȘ

SEMNĂTURA PERSONALĂ A
d. *Vicol N.* O LEGALIZEZ:
ȘEFUL R.U. U.P.S. mun. Chișinău *Jug*
- 18 - 12 20 23

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2023 în cadrul proiectului din Programul de Stat**

**Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor
sociale. Cifru: 20.80009.0807.45**

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale:

Monografie colectivă:

1. VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, ȚVIRCUN, Victor, PATRAȘCU, Dumitru. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova (1941-2023)*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, 186 p. ISBN 978-9975-46-855-8.
2. CUZNEȚOV, Larisa, CALARAȘ, Carolina, OLOIERU, Anastasia, RAILEANU, Olga. *Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, 163 p. ISBN978-9975-46-864-0.

Monografie monoautor:

1. ȚVIRCUN, Victor. *Educația – valoare generatoare de valori*. Chișinău: Tipogr. „Totex-Lux”, 2023. 257 p. ISBN 978-9975-3524-7-5

2. Capitole în monografii naționale/internaționale:

1. AFANAS, Aliona. Proiectarea și organizarea formării profesionale continue a cadrelor didactice prin experimentul pedagogic. În: VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, AFANAS, Aliona, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 86-126 ISBN 978-9975-46-841-1
2. CALARAȘ, Carolina. Perspectiva învățării pe tot parcursul vieții: orientarea strategică și metodologică a studentului-pedagog privind dezvoltarea personală. În: CUZNEȚOV, Larisa, CALARAȘ, Carolina, OLOIERU, Anastasia, RAILEANU, Olga. *Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p.6-36. ISBN978-9975-46-864-0.
3. CUZNEȚOV, Larisa, PAILEANU, Olga. Cunoașterea științifică în contextul profesionalizării inițiale a cadrelor didactice prin intermediul valorificării coordonatelor educației permanente. În: CUZNEȚOV, Larisa, CALARAȘ, Carolina, OLOIERU, Anastasia, RAILEANU, Olga. *Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 52-118, ISBN978-9975-46-864-0.
4. OLOIERU, Anastasia. Educația economică, antreprenorială și învățarea pe tot parcursul vieții: formarea inițială. În: CUZNEȚOV, Larisa, CALARAȘ, Carolina, OLOIERU, Anastasia, RAILEANU, Olga. *Valorile și dimensiunile profesionalizării cadrelor didactice: formarea inițială*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 119-167. ISBN 978-9975-46-864-0.

5. PATRAȘCU, Dumitru. Valorificarea cercetărilor multiaspectuale: reforma educației și școala competențelor. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI, Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 8-58. ISBN 978-9975-46-855-8.
6. POGOLȘA, Lilia. Profesionalizarea pedagogică triadică a cadrelor didactice. În: VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, AFANAS, Aliona, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 64-85 ISBN 978-9975-46-841-1
7. ȚVIRCUN, Victor. Dialectica istoricității în educația modernă. În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI, Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova (1941-2023)*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. . ISBN 978-9975-46-855-8.
8. VICOL, Nelu. POGOLȘA, Lilia. Prolegomene. În: VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, ȚVIRCUN, Victor, PATRAȘCU, Dumitru, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 4-7. ISBN 978-9975-46-855-8.
9. VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia. Ascensiuni stadiale și funcționale instituționale în sistemul și în procesul de învățământ general din Republica Moldova (1941-2023). În: VICOL, Nelu; POGOLȘA, Lilia; ȚVIRCUN, Victor; PATRAȘCU, Dumitru; ZUBENSCHI Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova (1941-2023)*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 8-58. ISBN 978-9975-46-855-8.
10. ZUBENSCHI, Mariana. Noi tendințe de învățare în era digitală. În: VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, ȚVIRCUN, Victor, PATRAȘCU, Dumitru, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorificarea istorică a conceptelor pedagogice în învățământul general din Republica Moldova*. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. . ISBN 978-9975-46-855-8.
11. ZUBENSCHI, Mariana. Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă axată pe satisfacției în muncă a profesorilor. În: VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, AFANAS, Aliona, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 127-160 ISBN 978-9975-46-841-1
12. VICOL, Nelu. Prefață. În: ȚVIRCUN, Victor. *Educația – valoare generatoare de valori*. Chișinău: Tipogr. „Totex-Lux”, 2023. 257 p. ISBN 978-9975-3524-7-5
13. VICOL, Nelu. Argumentum. În: VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, AFANAS, Aliona, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 4-6 ISBN 978-9975-46-841-1
14. VICOL, Nelu. Profesionalizarea cadrelor didactice: paradigma între „la suprafață” și „în imersiune”. În: VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, AFANAS, Aliona, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 7-63 ISBN 978-9975-46-841-1
15. VICOL, Nelu. Concluzii generale și recomandări. În: VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, AFANAS, Aliona, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Chișinău; CEP UPSC, 2023, p. 161-167 ISBN 978-9975-46-841-1

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

1. POGOLȘA, Lilia, VICOL, Nelu (coord.). *Educația de calitate în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 520 p. ISBN 978-9975-46-638-7
2. POGOLȘA, Lilia, FRANȚUZAN, Ludmila (coord.). *Învățarea școlară în contextul provocărilor societale*. Materialele Simpozionului Științific Transfrontalier, 26 iunie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023. ISBN 978-9975-46-859-6.

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. POGOLȘA, Lilia. Formarea profesioanlă a cadrelor didactice: provocări prospective. În: *Journal of Romanian Literary Studies*. nr. 35/2023, pp.143-151. ISSN: 2248-3004. International Romanian Humanitatties Journal, published by the ALPHA ARHIPELAG XXI PRESS, Târgu Mureș 2023. Indexare: Baze de date internaționale: CEEOL, Global Impact Factor, Google Academic, Research Gate, Academic.edu, WorldCat, SSRN, BDD, OCLC, SJIFactor, Electronic Journals Library (EZB), Scilit.
2. VICOL, Nelu. Profesionalizarea cadrelor didactice : politici educaționale sau paradigmă. În : *Journal of Romanian Literary Studies*. Issue nr. 32/2023, p. 111-124. ISSN: 2248-3004. International Romanian Humanitatties Journal, published by the ALPHA ARHIPELAG XXI PRESS, Târgu Mureș 2023. Indexare: Baze de date internaționale: CEEOL, Global Impact Factor, Google Academic, Research Gate, Academic.edu, WorldCat, SSRN, BDD, OCLC, SJIFactor, Electronic Journals Library (EZB), Scilit.
3. VICOL, Nelu. Un modul recuperabil în profesionalizarea cadrelor didactice: manualul școlar. În : *Journal of Romanian Literary Studies*. Issue nr. 34/2023, p. 107-113. ISSN: 2248-3004. International Romanian Humanitatties Journal, published by the ALPHA ARHIPELAG XXI PRESS, Târgu Mureș 2023. Indexare: Baze de date internaționale: CEEOL, Global Impact Factor, Google Academic, Research Gate, Academic.edu, WorldCat, SSRN, BDD, OCLC, SJIFactor, Electronic Journals Library (EZB), Scilit.

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

1. AFANAS, Aliona. Theory and methodology of the professionalization of the teaching staff – a new direction of research in education sciences. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 3 (79), p. 29-35. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
2. PERLIMAN, Victoria. Dinamica provocărilor societale asupra profesiei didactice. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 2 (78), p. 18-22. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.

3. POGOLȘA, Lilia. „Univers Pedagogic” la 20 de ani. Revista comunității pedagogice și psihologice în temporalitate. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 3 (79), p. 7-12. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
4. ȚVIRCUN, Victor. Timpul în educație. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 2(78), p. 11-17. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
5. ȚVIRCUN, Victor. Esențe educaționale ale postmodernismului. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 4(80), p. 5-8. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
6. VICOL, Nelu. Profesionalizarea cadrelor didactice : sistem de semnalizare a poziției ierarhice. În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPS „Ion Creangă”, 2023, nr. 1(73), p. 5-13. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.
7. VICOL, Nelu. Profesionalizarea cadrelor didactice: paradigmă sau politici? În: *Univers Pedagogic*. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al UPS „Ion Creangă”, nr. 3(79), 2023, p. 5-16. Categoria B. Chișinău: ISSN 1811-5470.

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2. culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. AFANAS, Aliona. Organization of the continuous professional training system of teachers at the national level. În: *Globalization, intercultural dialog and national identity 10*, 20-21 mai 2023, Târgu Mureș, România. Conferință Științifică Internațională, Institutul de Studii Multiculturale Alpha, Universitatea „D. Cantemir” Târgu Mureș, România, Section: Communication, Journalism, Education Sciences, Psychology and Sociology Published by: ”Arhipelag XXI” Press 2023, Tîrgu Mureș, România. p. 54-63. ISBN: 978-606-93691-9-7
2. MELNIC, Natalia. Managementul timpului și învățarea independentă. În: *VIII International Scientific and Practical Conference Global and regional aspects of sustainable development held on in Copenhagen*, Denmark, March 26-28, 2023; ISBN 978-87-615-0721-1; pag.150-156.
3. VICOL, Nelu. Ego-grafia profesionalizării cadrelor didactice. În : Volumul 10 al *Conferinței Internaționale „Communication. Contexts. Interdisciplinarity”*. 10TH Edition, 20-21 mai 2023. Section: Communication, Journalism, Education Sciences, Psychology and Sociology Published by: ”Arhipelag XXI” Press 2023, Tîrgu Mureș, România. p. 54-63. ISBN: 978-606-93691-9-7

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. AFANAS, Aliona. Cultura învățării cadrelor didactice în contextul profesionalizării didactice. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 156-162 ISBN 978-9975-46-882-0.
2. MELNIC, Natalia. Echilibrul între profesionalizare și factorul timp. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 163-167 ISBN 978-9975-46-882-0.
3. NICULCEA, Tatiana. Aspecte ale evoluției învățământului vocațional în Republica Moldova. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 176-184 ISBN 978-9975-46-882-0.
4. OLOIERU, Anastasia. Învățarea economiei pe parcursul vieții: repere teoretice. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p.2129-217 ISBN 978-9975-46-882-0.
5. PATRASCU, Dumitru. Probleme educaționale: răutatea și invidia. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 148-155 ISBN 978-9975-46-882-0.
6. POGOLȘA, Lilia. „Univers Pedagogic” la 20 de ani. Revista comunității pedagogice și psihologice în temporalitate. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 9-18 ISBN 978-9975-46-882-0.
7. POGOLȘA, Lilia. Recfigurarea educației. În: *Învățarea școlară în contextul provocărilor societale*. În: Materialele Simpozionului Științific Transfrontalier, 15 iunie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023. ISBN 978-9975-46-859-6.
8. VICOL, Nelu. Profesionalizarea cadrelor didactice și manualul școlar: între „a învăța” și „a se forma”. În: *Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic*. Materialele Conferinței Științifice Naționale cu Participare Internațională, 17 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p.131-140 ISBN 978-9975-46-882-0.
9. VICOL, Nelu. Educația/Învățarea altfel, dar... la fel? În: *Învățarea școlară în contextul provocărilor societale*. În: Materialele Simpozionului Științific Transfrontalier, 15 iunie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023. ISBN 978-9975-46-859-6.
10. VICOL, Nelu. Vizualizarea „ego”-grafiei profesionalizării cadrelor didactice. În: *Reserch – Innovation – Innovative entrepreneurship*. Materialele Congresului Internațional, 14 octombrie 2023. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 222-235. ISBN 978-9975-46-831-2. – ISBN 978-9975-46-832-9 (PDF)

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

- 7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
- 7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
- 7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
- 7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

- 8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

1. POGOLSA, Lilia. Educația. În: *Enciclopedia Moldovei. Republica Moldova. Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan”*. Chișinău, 2021. p. 392-414. ISBN 978- 9975-62-449-7.

- 8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

11. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

- 10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

1. CALARAȘ, Carolina. *Caietul de lucru pentru formarea și consolidarea cunoștințelor la disciplina: „Educația familială și modul sănătos de viață”*. Chișinău: CEP UPSC, 2022. 46 p. ISBN 978-9975-46-672-1

2. CALARAȘ, Carolina. *Caiet de lucru pentru formarea și consolidarea cunoștințelor la disciplina „Teoria și praxiologia conflictologiei familiale”*. Chișinău: CEP UPSC, 2022. 34 p. ISBN 978-9975-46-673-8

3. CALARAȘ, Carolina. *Caleidoscop existențial. Ghid practic*. Ed. A 2-a, compl. și rev. Chișinău: CEP UPSC, 2022. 75 p. ISBN 978-9975-46-674-5

4. CUZNEȚOV, Larisa, CALARAȘ Carolina, RAILEANU Olga. Program de masterat. *Consilierea și educația familiei*. Curricula. Chișinău: CEP UPSC, 2022. 156 p. ISBN: 978-9975-46-679-0

5. MOGĂLDEA, Iuliana, RADU, Corina. *Formarea competenței sociale și a celei de lucru cu copii din familii dezintegrate la ciitorii pedagogi*. Cahul: Tipogr. Centrografic, 2023. 94 p. ISBN 978-9975-88-117-3

6. OLOIERU, Anastasia. *Formarea profesională a studenților din perspectiva educației și culturii economice a familiei*. Suport de curs. Chișinău: CEP UPSC, 2022. 59 p. ISBN: 978-9975-46-679-0

7. VICOL, Nelu, POGOLȘA, Lilia, AFANAS, Aliona, ZUBENSCHI, Mariana. *Valorizarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea continuă*. Compendiu. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 155 p. ISBN ISBN 978-9975-46-841-1

**Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2023**

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.45

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	1043,2	-	1043,2
Contribuții de asigurări de stat obligatorii	212100	250,4	-	250,4
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	24,2	-6,6	17,6
Servicii de editare	222910	39,0	+9,6	48,6
Servicii de protocol	222920	1,8	+0,4	2,2
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	9,4	-4,1	5,3
Indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajaților	273500	2,0	+3,7	5,7
Cheltuieli curente neatribuite la alte categorii	281900	3,0	-3,0	0
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizite de birou	316110	2,6	-	2,6
Total		1375,6		1375,6

Conducătorul organizației / **BARBĂNEAGRĂ Alexandra**

Contabil șef / **OJOG Rodica**

Conducătorul de proiect / **VICOL Nelu**

Data: 18 decembrie 2023

Componența echipei conform contractului de finanțare 2023

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.45

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) pentru 2023						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Pogolșa Lilia	1963	Dr.hab.conf.univ.	0,5	03.02.2023	
2.	Țvirucun Victor	1955	Dr.hab.prof.univ.	0,25	03.02.2023	
3.	Țvirucun Victor	1955	Dr.hab.prof.univ.	0,25	03.02.2023	
4.	Vicol Nelu	1952	Dr.conf.univ.	1,0	03.02.2023	
5.	Vicol Nelu	1952	Dr.conf.univ.	0,5	03.02.2023	
6.	Patrașcu Dumitru	1951	Dr.hab.prof.univ.	0,5	03.02.2023	
7.	Afanas Aliona	1974	Dr.conf.univ.	0,5	03.02.2023	
8.	Zubenschi Mariana	1976	Dr.conf.univ.	0,5	03.02.2023	
9.	Gherștega Tatiana	1963	Dr.	0,25	03.02.2023	
10.	Gherștega Tatiana	1963	Dr.	0,25	03.02.2023	
11.	Melnic Natalia	1977	Dr.lect.univ.	0,25	03.02.2023	
12.	Băcu Victor	1951	Dr.conf.univ.	0,5	03.02.2023	
13.	Perlman Victoria	1989	Doctorandă	1,0	03.02.2023	01.09.2023
14.	Niculcea Tatiana	1986	Doctorandă	0,25	03.02.2023	
15.	Răileanu Olga	1986	Dr.conf.univ.	0,5	03.02.2023	
16.	Cuznețov Larisa	1951	Dr.hab.prof.univ.	0,5	03.02.2023	
17.	Oloieru Anastasia	1992	Dr.lect.univ.	0,5	03.02.2023	
18.	Calaraș Carolina	1974	Dr.lect.univ.	0,5	03.02.2023	

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare: 11%

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2023					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform	Data angajării

				contractului	
1.	Melnic Natalia	1977	Dr.	0,25	01.09.2023
2.	Perlman Victoria	1989	Doctorandă	0,5	01.09.2023
3.	Niculcea Tatiana	1986	Doctorandă	0,25	01.09.2023

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor: 11 %

Conducătorul organizației / **BARBĂNEAGRĂ Alexandra**

Contabil șef / **OJOG Rodica**

Conducătorul de proiect / **VICOL Nelu**

Data: 18 decembrie 2023

INFORMAȚIE SUPLIMENTARĂ

1. **Nu vor fi examinate** rapoartele incomplete, fără toate semnăturile și parafa instituției și care nu corespund cerințelor de tehnoredactare (pct. 6).
2. Rapoartele anuale privind implementarea proiectelor ce implică activități de cercetare **pe animale** vor fi însoțite de avizul Comitetului de etică național/instituțional în corespundere cu HG nr.318/2019 *privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Comitetului național de etică pentru protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice* (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115171&lang=ro).
3. Rapoartele anuale privind implementarea proiectelor ce implică activități de cercetare **cu implicarea subiecților umani** vor fi însoțite de avizul Comitetului instituțional de etică a cercetării, în corespundere cu prevederile *Convenției europene pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei*, adoptată la Oviedo la 04.04.1997, semnată de către RM la 06.05.1997, **ratificată prin Legea nr. 1256-XV din 19.07.2002, în vigoare pentru RM din 01.03.2003**) și a protocoalelor adiționale.
4. **Nu pot fi prezentate informații identice în Rapoartele anuale ale mai multor proiecte.**
5. Se acceptă publicațiile în care expres sunt stipulate datele de identificare ale proiectului (denumire și/sau cifrul).
6. **Cerințe de tehnoredactare a Raportului:**
 - a) Se va exclude textul în culoare roșie din raport, întrucât reprezintă precizări referitor la informația solicitată (de ex. *denumirea și cifrul, perioada de implementare a proiectului, anul/anii; nume, prenume; etc.*).
 - b) Câmpurile cu mențiunea „*opțional*” se completează dacă sunt rezultate ce se încadrează în activitățile respective. În absența rezultatelor, câmpurile rămân **necompletate (nu se exclud rubricile respective)**.
 - c) Raportul se completează cu caractere TNR – 12 pt, în tabelele referitor la buget și personal – 11 pt; interval 1,15 linii; margini: stânga – 3 cm, dreapta – 1,5 cm, sus/jos – 2 cm.
 - d) **Copertarea se va face după modelul european – spirală.**